

Texaco og Conoco undir áhugaverdar kanningar í Føroyum:

Føroyskt grót kannað í Texas

Øll hugsandi amboð og kanningarhættir verða brúktir av oljufeløgnum, sum vilja hava meira at vita um føroysku undirgrundina. Her er talan um seismikk, kanningar úr flogfari og kanningar á havbotninum. 19 oljufeløg hava haraftrat valt at royndu eydnuna í Lopra. Tvey oljufeløg, sum ikki vildu vera við í Lopra, hava nú fingið loyvi til eitt annað slag av kanningum, nevniliga at savna grót á landi til víðari analysu. Í hesum døgum fer føroyskt grót til rannsóknarstovuna hjá Texaco í Houston í Texas.

JAN MULLER

Talan er um tvey bæði oljufeløgini, Texaco og Conoco. Hetta eru tvey rættliga stór oljufeløg, sum bæði eru sera virkin vestan fyri Hetland. Tey skipaðu seg herfyri í bók við Texaco sum operatøri.

Í hesum døgum hava fleiri serfrøðingar frá feløgnum verið at sæð kring landið, har teir hava savnað saman grót.

Bent Baumbach starvast sum geofysikari hjá Texaco og hevur fleiri ferðir verið í Føroyum. Vit spurdu hann, hvussu tað ber til, at eitt felag sum Texaco hevur valt ikki at vera við í Loprans-verkætlanini men heldur velur at gera kanningar av gróti kring oyggjarnar!

-Vit vóru við í Lopra, tá borietlanin varð umrødd á fyrstan sinni. Vit mettu um hesa verkætlan í mun til aðrar kanningar og komu eftir, at tað var skilabætt at brúka pengar til eitt nú at savna grót og kanna tað á rannsóknarstovu okkara.

Bent Baumbach visir á, at teir valdu hesa loysn eisini av óttanum fyri at skula fáa eitt negativt úrslit í Lopra. Tað hevði kunnað gjørt tað torførari at sannføra teir, ið

avgera, hvar flógur skulu brúkast til, um at brúka teir á føroyska økinum.

Hann er eitt sindur bilsin av, at so nógv feløg vildu vera við í Lopra, men ivast tó ikki í, at oljufeløgini, sum eru við har, fara at fáa týðningarmiklar upplýsingar frá boringini. Tað er so eisini nøktandi at siggja, at feløgini eru sinnað at vága nakað.

Verið kring alt landið

Herfyri gav Oljufyriritingin Texaco og Conoco loyvi til at fara undir grótkanningar sínar. Talan er um eitt samarbeiði millum oljufeløgini, Geus (fyrrv. Dgu) og universitetið í Keypmannahavn.

Seinastu dagarnar hava teir so verið runt kring oyggjarnar og savnað grótroyndir. Teir hava verið víða um, í Suðuroynni, Sandoynni, Vágoyinni, Streymoyinni, Eysturoynni, Kunoyinni, Kalsoynni og Víðoyinni.

Serliga hava teir lagt seg eftir at fáa „frískt“ grót úr grótbrotum. Hetta verður nú sent til kanningar og víðari kemiska analysu á rannsóknarstovum í Danmark og í Houston í USA.

Endamálið við at savna grót og brúka tað í kanningum er at vita, hvussu mineraliseringin hevur utviklað seg í basaltinum. Hetta gevur einum eina fatan av, hvat jarðfrøðiliga er hent í tí tíðarskeiðnum, sum serfrøðingar meta vera mest áhugavert í atliti til at finna olju og gass. Upplýsingarnir skulu so samanberast við ta vitan, sum í dag finst um økini við Hetland og Grønland.

-Vit høvdu sjálvandi verið mest nøgdur, um tað bar til at siggja niður í undirgrundina við seismikkinum, men her vita vit longu av royndum, at seismikkurin í nógvum førum hevur verið eitt vónbrot. Hann hevur verið ov svikaligur og tí ikki verið tað amboðið, sum annars kann vera so hent í leit- ingini.

Bent Baumbach sigur víðari, at teir vóna og trúgva eisini, at kemisku analysurnar av gróti úr Føroyum kann geva teimum nógvar týðandi upplýsingar.

Talan er serliga at kanna eitt ávíst tíðarskeið í jarðfrøðini, nevniliga tað teir kalla tíðliga í tertiertið. Hetta tíðarskeið fevnir 30

til 40 milliónir ár.

Teir vilja so hava nakað at vita um, hvat er hent í hesum tíðarskeiðnum tvs. frá tí at basalt legði seg yvir Føroyar og aftaná - nær tektoniskt virkseimi, sum hevur gjørt rivur, hevur verið. Her skal hjálpa til at meta um oljufellur í havøkjunum við Føroyar tvs. oljufellur, ið kunnu hava goymt olju og sum

møguliga eru brotnaðar og oljan harvið líkin út.

Við slíkum upplýsingum kunnu teir so eisini í størri mun gera av, hvar tað kann vera áhugavert at bora og hvar ikki. Alt hetta minnir ikki selt um eina roynd at finna bríkkarnar í einum stórum og torførum puslispæli og seta teir saman.

Bent Baumbach sigur, at orsökini til, at teir hava verið so víða um í Føroyum eftir gróti er tann, at tað er so ymiskt, hvat slag av mineralum er í basaltinum, sjálvt í somu oyggj. Hetta gevur so upplýsingar um m.a. hita og tryst.

Tá hugsað verður um, at ein boring á sjónum kostar millum 20 og 30 mill. dollarar, so er greitt, at oljufeløgini vilja gera alt fyri at raka rætt, tá tey bora.

Og fyri at rættvísja eina so dýra boring mótevnis teimum, sum skulu siga gott fyri henni, er neyðugt at gera eitt neyvt og gott bakgrunds- og fyrireikingararbeiði, og neyðugt er so eisini at finna stórar strukturar.

Hesir eru torførir at siggja

Bent Baumbach, hm. her stæddur í Suðri, aðrenn Lopransboringin fór í gongd. Mynd Jan

Bent Baumbach, geofysikari hjá Texaco tv. saman við Troels Laiet, geokemikara frá GEUS og Scott Imbus, geokemikara hjá Texaco í Houston í Texas við gróti teir hava savnað kring oyggjarnar. Her uttan fyri skrivstovuna hjá Føroya Oljufelag, sum eisini selur Texaco-vørur. Mynd Jan

við seismikkinum. Men her hava Texaco og Conoco havt góðir royndir við gravitri- og magnetikkann- ingum við Føroyar. Teir royndu so eisini at tulka seismikkini og vóna sjálvandi, at hesin fyrr ella seinni verður førur fyri at koma niður gjøgnum alt basalt, sum nógva staðni er ómeta- luga tjúkt.

Leita eftir elefantum

Bent Baumbach dylur ikki fyri, at teir leita eftir elefantum á føroyskum øki. Skal tað lona seg at seta borin í í hesum nýggju økjum, mugu stór felt finnast. Her hugsar hann ikki júst um gigantfelt sum Statfjord og Ekofisk í Norðsjónum, men um felt av somu stødd sum Schiehallion og Foinaven, sum eru funnin stutt frá føroyska markinum.

Enn er ov tíðliga at siga

Framhald á síðu 10

